

Od brezplačnega do trgovalnega računa

Za delnice brezplačnega registrskega računa od novega leta ne bo več – Kaj in kako storiti?

Številni občani imajo v lasti delnice, ki so zaenkrat na brezplačnem registrskem računu. Gre za registrske račune pri KDD, Centralni klirinško depotni družbi, ki jih bo država ukinila od 1. januarja 2017. Kot vzrok je omenjena prilagoditev evropski zakonodaji. Če želijo občani vrednostne papirje obdržati, morajo pri kateri od borznoposredniških družb ali bank nujno odpreti trgovalni račun. Kaj je še mogoče storiti?

Kar četr milijona Slovencev je pred kratkim od družbe KDD prejelo obvestilo o ukinitvi brezplačnih registrskih računov pri njej. Občani imajo očitno v lasti kar nekaj vrednostnih papirjev, s katerimi morajo ravnati preudarno. Se še spomnite vrst občanov, ki so pred leti po objavi javne prodaje kupovalidelnice NKBM in Pozavarovalnice Sava? Sto tisoč imetnikov delnic NKBM se je lahko po nekaj letih, to je leta 2103, za svoj denar obrisalo pod nosom.

Z delnicami Pozavarovalnice Sava imajo imetniki več sreče. »To delnico ocenjujemo kot eno boljnih možnosti na Ljubljanski borzi. Zato menimo, da se jih trenutno splača obdržati ali celo dokupiti,« odgovarja upravljavec premoženja Primož Hočevar iz podjetja Finančni trgi, ki se ukvarja s finančnim svetovanjem. Pozavarovalnica je imela lani rekorden dobiček, lastniki delnic so ponovno prejeli dividende.

Po petih letih državi

Veliko lastnikov delnic je seveda na finančnem področju manj ali slabo poučenih. Ali se splača imetnikom delnic odpreti trgovalni račun in koliko to stane? Vzemimo primer Pozavarovalnice Sava. »Glede na to, da znaša vrednost posamezne delnice približno 13 evrov, se splača komu izvesti prenos in prodajo že, če ima samo dve delnici,« je pojasnil Hočevar na primeru Pozavarovalnice Sava. Po njegovih podatkih znašajo stroški pri najboljšem ponudniku približno 15 evrov. »Če ima trideset delnic ali več, lahko že razmišlja o obdržanju delnic. Stroški letnega vodenja trgovalnega računa se v tem primeru pokrijejo že iz dividende, ki jo izplačuje Pozavarovalnica Sava,« opozarja upravljavec premoženja.

Če so vaše delnice vredne manj, kot znašajo stroški odpiranja računa in prodaje, je še najboljša možnost, da se jim enostavno odpoveste, svetuje strokovnjak. Tudi to ni brezplačno, razen če to storite osebno v vložšču KDD. V nasprotnem primeru morate

poiskati na spletnih straneh KDD obrazec in ga overjenega poslati po pošti.

»Overitev lahko uredite tudi pri upravni enoti, stane pa približno tri evre,« je povedal Hočevar. »Najmanjša vrednost, za katero se še splača odpreti trgovalni račun, je približno trideset evrov, saj ponujajo najugodnejši ponudniki paket-prenosa, odpiranja računa in prodaje delnic za približno 15 evrov,« svetuje upravljavec premoženja.

Z delnicami z registrskega računa morate torej do 1. januarja 2017 vsekakor nekaj storiti. V najslabšem primeru se vam lahko zgodi, da bodo po petih letih postale last Republike Slovenije, torej državna last. Najprej se bodo znašle v depozitariju sodišča. »Tudi to v določenih primerih ne bo brezplačno, še posebej če boste potem želeli ponovno priti do njih. To možnost boste sicer imeli pet let, kar bo seveda povezano s sodnimi stroški,« opozarja Hočevar. Nato bodo prenesena v demografski sklad.

Druge možnosti

Poleg odprtja trgovalnega računa obstajajo še druge možnosti. »Ena od njih je prenos na fiduciarni račun, kar ponuja Vseslovensko združenje malih delničarjev,« odgovarja upravljavec premoženja in opozarja, da ta račun ni enak trgovalnemu. Papirjev na tem računu ne morete prodati. »Obenem so s tem računom ravno tako povezani stroški letnega vodenja, ki so sicer nekoliko nižji kot pri običajnih ponudnikih,« omenja Hočevar. Ena od rešitev nudi tudi ena od borznoposredniških hiš, ki nudi v zameno za vaše papirje sorazmerni vložek v delnice novega podjetja.

Med boljšimi rešitvami omenja strokovnjak iz Finančnih trgov prenos delnic s KDD računa neposredno v točke vzajemnega sklada. Še posebej za tiste, ki imajo na registrskem računu nekaj več sredstev. Teh ni malo, saj je po podatkih KDD povprečna vrednost na registrskih računih 3.200 evrov. »Sicer je ta postopek mogoče formalno opraviti preko odpiranja računa in prodaje delnic, vendar je v določenih primerih za imetnike delnic z registrskih računov povsem brezplačen. To z drugimi besedami pomeni, da dobite za vrednost, ki ste jo imeli na registrskih računih, točke vzajemnega sklada,« je še povedal strokovnjak Hočevar. Kot je splošno znano, so vzajemni skladi zaradi razpršenosti naložb manj tvegani kot posamezne delnice.

BRANE JERANKO